

V I T A

Noui ego, noui meum quod oblectet animum, Quando quinque talenta video, quæ euomuit Cleo. Causa huius odij aduersus Cleonem ab Aristophane concepti, non hæc tantum fuit, quod turbulentè & raptim ille omnia ageret in Republ. (Nam hanc causam cum optimis quibusque communem poeta habuit) sed etiam priuata: quod Cleo ipsum iam olim postulasset, de iure ciuitatis, quali peregrinus esset Aristophanes, ac se nihilominus pro ciue gereret: Tum, quod in Babylonijs, quadam Comœdia, magistratus sortitò capi solitos coram Legatis lacerasset. Hinc illud in Acharnensibus: Neque enim Cleo me nunc calumniabitur, quod in præsentia legatorum malè de ciuitate loquar. Quantum ad crimen prius attinet, non fuit illud de nihilo, quandoquidem patria Poëtæ incerta erat: sicut initio docuimus. Erant enim Athenis, qui Aristophanem dicerent Rhodium, aut Lindium: nonnulli, qui affirmarent Æginetam, siue quod plurimum ille temporis eo in loco contriuisset, siue quod suas ibi possessiones haberet, siue quod pater eius Philippus Ægineta fuisse perhiberetur. Absolutum in iudicio tradunt, cum iocosè & facetè admodum hos versus Homericos recitasset.

*Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησὶ τὴν ἑμὴν μητέρα, αὐτὰρ ἔγωγος
 Οὐκ οἶδ' ἂν γὰρ δή τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Mater me patris huius ait natum esse, sed ipse
 Ignoro: nam nemo suum pote nosse parentem.*

Calumnijs iterum atque tertium oppressus, vrbe excessit; prius tamen Cleone victo, cum ciuis Atticus manifestò esset declaratus. Sic enim alibi inquit: αὐτὸς δὲ ἑμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἄτ' ἔπαθον, ὁπίσσω μὲν δὴ &c. Egomet quæ à Cleone sim perpeffus, probè noui In eundem Vespas composuit, de quibus paulò infra dicemus. Fuit etiam Socrati & Euripidi infensus; propterea quod nunquam in theatra veniebat Socrates, nisi cum Euripides cum nouis Tragœdijs certaret, aut etiam in Piræo contenderet. Nam Socrates amabat Euripidem, tum propter sapientiam, tum propter carminum virtutem & bonitatem. Aliquando tamen ipsum Alcibiades & Critias, vt Comœdias etiam in theatro spectaret, inuitârunt: ac modò non vi eòdem pertraxerunt. Verùm ille non magni Comicos pendebat, sed vehementer contemnebat: ipse vir modestus, iustus, probus & sapiens, homines mordaces, iniuriosos, & sani nihil dicentes. Quæ res malè ipsos habuit, & odij aduersus Socratè prima semina in Aristophane excitauit. Quare sibi facilis ab Anyto & Meliro Socratis hostibus persuaderi passus est Aristophanes, vt drama aduersus ipsum meditaretur. Cum enim Anytus & Melitus Socrati essent infensissimi, nec tam ipsum in crimen vocare auderent, partim metu Atheniensium, ne in se aliquod malum redundaret, si falsò derulissent hominem, non modò nullius calamitatis in Republ autorem, sed etiam ciuitatis ornamentum, partim propter amicos & asseclas Socratis, qui suum præceptorem nunquam deserturi videbantur. Ideò Aristophanem subornâr, eique persuadent, vt in Comœdia Socratem ab ijs malis taxet, quæ plerique de eo ficta norant: Esse loquacem, & loquendo efficere, vt malæ causæ bonæ videantur: introducere novos & inusitados Deos, cum neque nosset interim, neque reuereretur Deos: atque hæc ipsa in eos quoque transfundere, quos in Philosophia institueret. Hoc argumento arrepto, Nebulas conscripsit Aristophanes, & per histriones in festo Bacchanaliorum, maxima Græcorum multitudine eò confluente, exhibuit. Rei insolètia & inusitato in Scenis spectaculo Socratis, primùm omnes Athenienses, cum nihil minus expectassent, obstupuerunt. Deinde, quoniam natura inuidiosi essent, & ad detrectandùm optimis quibusque procliuēs, iucundum eis visæ sunt spectaculum istæ nebulæ. Nam actorem, teste Aliano, plausu tanto prosequerentur, quanto nunquam antea, eoque clamore victoriam ei decreuerunt, mandâruntque, vt Aristophanis nomen non alterius, supremum scriberetur. Refert idem Alianus Socratè, cum præsciuisset, se in Comœdia taxatum iri, in theatrum ingressum esse, & opportuno loco confedissee. Cum autem circumferretur in Scena, & crebrò nominaretur, peregrinis, quisnam esset ille Socrates, interrogantibus, ipsum ad dubitationem ex animis peregrinorum tollendam surrexisse, & per totum drama, congregientibus histrionibus, stantè spectasse, magnòque animo & istam Comœdiam, & Athenienses contempfisse. Simili odio adductus Aristophanes, Euripidem in alijs omnibus Comœdijs traduxit, præcipuè autem in Ranis, Acharnensibus, Thesmophoriazasis, vt conceptam de illo opinionem ex animis hominum euelleret: quando optimus ille & sapientissimus habebatur Tragicus.

Itaque